

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Martina Nemkyho a Borisa Suska na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (tlač 1141)

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/629>

Materiál v pripomienkovom konaní do 24.10.2022

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR na základe § 70 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Predmetom návrhu zákona je zmena spôsobu určovania súm minimálnych mzdových nárokov pre jednotlivé stupne náročnosti práce podľa § 120 Zákonníka práce, ako aj zmena spôsobu určovania náhrady za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti (§ 96 ods. 5 Zákonníka práce), mzdového zvýhodnenia za prácu v sobotu (§ 122a Zákonníka práce), mzdového zvýhodnenia za prácu v nedeľu (§ 122b Zákonníka práce), mzdového zvýhodnenia za nočnú prácu (§ 123 Zákonníka práce), mzdovej kompenzácie za sťažený výkon práce (§ 124 Zákonníka práce) a zvýšenia odmeny za prácu vo sviatok zamestnancov, ktorí vykonávajú prácu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (§ 223 ods. 2 Zákonníka práce). Účelom predloženého poslaneckého návrhu zákona je naviazanie výpočtu určovania minimálnych mzdových nárokov a vyššie uvedených mzdových zvýhodnení za prácu na sumu minimálnej mzdy platnú v čase ich poskytovania. Predloženým poslaneckým návrhom sa teda navrhuje nastoliť právny stav platný pred prijatím zákona č. 294/2020 Z. z.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky odporúča vláde Slovenskej republiky vysloviť s návrhom poslancov nesúhlas

Postoj RÚZ k materiálu

Predmetom návrhu zákona je zmena spôsobu určovania súm minimálnych mzdových nárokov pre jednotlivé stupne náročnosti práce podľa § 120 Zákonníka práce, ako aj zmena spôsobu určovania a naviazanie výpočtu určovania minimálnych mzdových nárokov a vyššie uvedených mzdových zvýhodnení za prácu na sumu minimálnej mzdy platnú v čase ich poskytovania. RÚZ podporuje nesúhlasné stanovisko Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny k návrhu. RÚZ odporúča poslancom NR SR návrh zákona neschváliť, resp. ho stiahnuť z legislatívneho procesu.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k návrhu ako celku.

RÚZ plne podporuje a stotožňuje sa s nesúhlasným stanoviskom vlády k návrhu

Z nášho pohľadu ide o zásadnú zmenu, ktorá významným spôsobom negatívne ovplyvní zamestnávateľa a podnikateľské prostredie. V prípade, že sa chce doceliť zmena nastavenia príplatkov zamestnancov, tak považujeme za správne, aby k takémuto návrhu prebehla predchádzajúca odborná diskusia a riadne pripomienkové konanie. V čase energetickej krízy a nepredvídateľnej situácie na trhu s energiami, neúmerného nárastu cien vstupov a materiálov je zarážajúce, že sa vôbec uvažuje zaťažiť zamestnávateľov ďalším nepremysleným navýšením už beztak vysokých nákladov.

Z uvedených dôvodov považujeme uvedený návrh za neprijateľný, nakoľko zvýšené mzdové náklady budú zamestnávateľa prinútiť preniesť do cien svojich výrobkov a služieb, čím sa niektoré výrobky stanú nepredajné. V uvedenom kontexte sa pre mnohých zamestnávateľov môže stať predmetný návrh novely za neudržateľný až likvidačný, a preto zásadne požadujeme zachovať existujúci mechanizmus výpočtu minimálnych mzdových nárokov a mzdových zvýhodnení.

Zmena Zákonníka práce môže spôsobiť vysoké a v mnohých prípadoch aj nezvratné škody vo viacerých odvetviach. Podstatou tejto hrozby je návrh, aby došlo k zmene určovania výšky príplatkov ku mzde tak, aby boli tieto opätovne naviazané na vývoj minimálnej mzdy. Ako je známe, mesačná minimálna mzda má po dohode sociálnych partnerov vzrásť od 1.1.2023 na úroveň 700 eur. Akúkoľvek zmenu preto považujeme za rozpor s touto dohodou.

Považujeme za potrebné zdôrazniť, že už v súčasnosti je celková cena práce zamestnanca (po zohľadnení všetkých faktorov ako sú ako dĺžka zákonnej dovolenky, počet štátnych sviatkov, spôsob uhrádzania PN, daňovo-odvodová záťaž a pod.) vysoká a tým ohrozuje medzinárodnú konkurencieschopnosť slovenských firiem a znižuje atraktivitu Slovenska ako lokality pre nové investície.

Špecificky vo vzťahu k príplatkom uvádzame, že v porovnaní štátov strednej a východnej Európy, ktoré sú členmi EÚ (CZ, SK, PL, HU, LI, LA, RO, BG) je podľa údajov Eurostatu Slovensko krajinou s druhými najvyššími priemernými hodinovými nákladmi na prácu. Najvyššie hodinové náklady na prácu nájdeme v Česku (15,3 €) a na Slovensku (14,2 €). Jedna reálne odpracovaná (strávená v práci) hodina takéhoto zamestnanca stojí najviac na Slovensku, nasleduje Bulharsko, Česko a najnižšia cena je v Poľsku. Rozdiely sú dané nielen rozdielnou mierou daňovo-odvodového zaťaženia, rozdielnou mierou príplatkov, ale aj rozdielnym množstvom pracovného voľna (dovolenka, sviatky, návštevy lekára...), ktoré ovplyvňuje celkové množstvo odpracovaného času.

Z vyššie uvedených dôvodov RÚZ odporúča poslancom NR SR návrh zákona neschváliť, resp. ho stiahnuť z legislatívneho procesu.

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/639>